8.11.2022
Mattila Veli-Matti

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 119/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain muuttamisesta

Finanssiala tukee ehdotuksia mutta kehottaa vaikutusten seuraamiseen

- Finanssiala pitää ehdotuksia lähtökohtaisesti kannatettavina.
- Pienen vientiluoton enimmäiskoko olisi tarpeen määritellä esitettyä tarkemmin. Samoin selvennystä kaivataan niistä tavoista, joilla kiinteä-korkoisten alus- ja vientiluottojen korkoriskiä on tarkoitus jatkossa hallita.
- Vientiluottoja myöntäessään Finnveran tulee noudattaa riskien ja asiakkaiden arvioinnissa vastaavia standardeja ja periaatteita kuin kaupallisilta toimijoilta edellytetään. On tärkeää seurata systemaattisesti, miten vientiluotoista mahdollisesti koituvat luottotappiot kehittyvät.

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksestä, joka koskee julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain muuttamista. Muutosten myötä Finnvera Oyj voisi kattaa tarvittaessa luottoriskiä muillakin toimenpiteillä kuin vientitakuilla tai alustakauksilla. Lisäksi Suomen Vientiluotto Oy voisi hallita kiinteäkorkoisten luottojen korkoriskiä myös muutoin kuin tekemällä korontasauksen. Muutokset liittyvät ns. pienten vientikauppojen rahoittamisen edistämiseen.

FA pitää lähtökohtaisesti ehdotuksia kannatettavina. Ne edesauttavat sitä, että Finnvera voi tarjota tehokkaasti suoria vientiluottoja suomalaisten vientiyritysten ulkomaisille asiakkaille ilman pankin mukana oloa. Lakiesityksen perusteella luotonanto näyttäisi kohdistuvan sellaiseen markkinoiden osa-alueeseen, jolla on puutetta kaupallisista rahoittajista. Tämä vähentää huolta julkisen toimijan aiheuttamasta markkinahäiriöstä. On kuitenkin mahdollista, että Finnveran suoran luotonannon kautta avautuvat uudet vientimahdollisuudet siirtävät viejäyritysten ponnisteluja pois sellaisista hankkeista, joita kaupallinen sektori nykyisin rahoittaa.

Lakiesityksen perusteluteksteissä viitataan pienellä vientiluotolla alle 20 miljoonan euron luottoon, mutta ovi jätetään auki myös tätä suuremmille järjestelyille. FA:n mielestä luoton enimmäiskoon selkeämpi määrittely olisi tarpeen. Olisi myös harkittava, tulisiko Finnveralta edellyttää jonkinlaista kartoitusta kaupallisten rahoittajien halukkuudesta rahoittaa hanketta ennen suoran vientiluoton myöntämistä.

Lakiesityksen mukaan Suomen Vientiluotto voi jatkossa hallita kiinteäkorkoisten alus- ja vientiluottojen korkoriskiä korontasauksen ohella myös muilla tavoin. Tämän käytännön sisältö jää epäselväksi.

FA pitää välttämättömänä, että suoria vientiluottoja myöntäessään Finnvera noudattaa riskien ja asiakkaiden arvioinnissa vastaavia standardeja ja periaatteita (KYC, Know your customer) kuin kaupallisilta toimijoilta edellytetään.

On tärkeää seurata, miten suorista vientiluotoista mahdollisesti koituvat luottotappiot kehittyvät. Tämä edellyttää selkeää mittaristoa ja ennalta asetettuja tavoitetasoja. Samoin on syytä seurata sitä, miten riskien mahdollisessa eteenpäin myymisessä on onnistuttu.

FINANSSIALA RY

Veli-Matti Mattila

johtaja, pääekonomisti